

'Limperg' nieuwe

Twee jaar geleden kondigde het Limperg Instituut aan zijn strategie te willen veranderen. Geen eigen onderzoek meer, maar opdrachten onderbrengen bij universiteiten, en zich ontwikkelen tot opleidingscentrum voor wetenschappelijk onderzoekers en uitwisselingsplatform voor wetenschap en praktijk (zie 'de Accountant', november 2002). Wat is er van terechtgekomen?

ADRIE BOXMEER

Tom Groot is bestuursvoorzitter van het Limperg Instituut, Jan Bouwens coördinator opleidingen. Groot is hoogleraar accounting aan de VU, terwijl Bouwens dezelfde functie de afgelopen vijf jaar aan Nyenrode vervulde. Vanaf september zal hij werkzaam zijn aan de Universiteit van Tilburg. Welke veranderingen voltrokken zich de afgelopen twee jaar binnen het Limperg Instituut?

Tom Groot: "In 2001 hebben we besloten om onze koers te verleggen. Dat was noodzakelijk omdat de wijze waarop het Limperg Instituut tot dan toe functioneerde niet meer voldeed

aan onze verwachtingen. Onze primaire taak was het zelf uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek. Maar dat bleek in de praktijk steeds moeilijker te zijn. We moesten hiervoor als instituut altijd een beroep doen op onderzoekers die verbonden waren aan de diverse universiteiten. Deze wetenschappelijke medewerkers hadden echter doorgaans hun handen al vol aan de onderzoeken op hun eigen instituten. Daarom besloten we in 2001 om een punt te zetten achter het uitvoeren van eigen onderzoeksprojecten. In het vervolg zouden we dit uitbesteden aan de universiteiten, uiteraard wel onder auspiciën van het Limperg Instituut. Concreet: we wilden een aio-opleiding in accounting en auditing opzetten en deze samen met de diverse universiteiten aanbieden."

Afslankingsoperatie

Ook werd in 2001 besloten tot een tweede nieuwe taak voor het Limperg Instituut: de opzet van een platform waarop wetenschap en praktijk met elkaar in contact zouden worden gebracht voor het uitwisselen van onderzoeksvragen, kennis en ervaring.

De opzet van het Limperg Instituut-nieuwe stijl betekende dat het aantal medewerkers drastisch kon verminderen. De meesten konden worden ondergebracht bij de onderzoeksprogramma's van de diverse universiteiten. Als sluitstuk van deze afslankingsoperatie werd begin 2003 de eigen huisvesting afgestoten. Het instituut betrok kantoorruimte binnen de Vrije Universiteit. Het geld dat hiermee vrijkwam, wordt nu besteed aan de diverse nieuwe activiteiten.

Dutch model

De samenwerking tussen het Limperg Instituut als kenniscentrum en verbinding tussen de diverse universitaire onderzoeksgroepen heeft volgens Tom Groot de afgelopen twee jaar zijn waarde bewezen. "Het mag zonder meer een succes worden genoemd.

Zelfs zozeer dat toen ik in januari voor studiedoelinden in Miami was, ik door een Amerikaanse collega werd benaderd om toch eens uit te leggen wat het succes was van wat hij noemde 'het Dutch model'. Blijkbaar is de samenwerking tussen het Limperg Instituut en de universiteiten tot ver over de landsgrenzen bekend."

Topdocenten

Coördinator opleidingen Jan Bouwens: "De belangrijkste functie van het Limperg Instituut is om te zorgen dat de nationale aanwas van PhD's op het gebied van accounting en auditing wordt gewaarborgd. Want de afgelopen jaren is toch vaak het probleem geweest dat er onvoldoende wetenschappers op ons vakgebied in Nederland voorhanden zijn. Dat heeft historische redenen. Na de Tweede Wereldoorlog is in het grootste deel van Europa het wetenschappelijk onderzoek binnen de bedrijfseconomie niet gestimuleerd. Met name op het gebied van accounting bleef dit ver achter vergeleken met het onderzoek in micro- en macro-economie. Uitzondering was wellicht Engeland, dat meer aanhaakte aan de traditie in de VS. Maar inmiddels heeft er een ommezwaai in Nederland plaatsgevonden. Ons land is nu in Europa een gunstige uitzondering voor wat betreft het wetenschappelijk onderzoek op het gebied van accounting."

Thema's

Bouwens gaat in op de opzet van het opleidingsprogramma dat het Limperg Instituut sinds twee jaar ten behoeve van diverse universiteiten aanbiedt. "We richten ons op de onderzoeksthema's financial accounting, management accounting, audit en accounting information systems. We hebben doelbewust voor deze thema's gekozen. Want de universiteiten geven al de algemene studieonderdelen zoals statistiek, methodologie, wetenschapsleer en economie. Dat hoeven wij niet nog eens over te doen. Wij richten ons op een onder- ►

stijl: twee jaar later

A photograph of Tom Groot, a man in a grey suit and tie, smiling and leaning on a wooden pallet. He is standing in front of a wall made of dark gravel. The text is overlaid on the right side of the image.

Tom Groot: 'Nederland is groot genoeg om jaarlijks twintig onderzoekers af te leveren'

'De belangrijkste functie van het Limperg Instituut is zorgen dat de nationale aanwas van PhD's wordt gewaarborgd.'

Onderzoeken

De studenten die hun colleges bij het Limperg Instituut volgden zijn inmiddels met diverse projecten gestart. Zo is binnen het studieonderdeel management accounting research gekeken naar de samenhang tussen goed leiderschap binnen een onderneming en de prestaties die een bedrijf levert. Binnen het onderdeel audit research is onderzoek gedaan naar de criteria waaraan de kwaliteit van een audit kan worden afgemeten. Is een audit goed als een opdrachtgever er meer voor wil betalen dan gebruikelijk is in de markt? Of is een audit van buitengewone kwaliteit als degene die hem uitvoert een significant groter marktaandeel heeft dan de concurrentie? Bij financial accounting is onderzocht in hoeverre bedrijven hun winstcijfers manipuleren om te bewerkstelligen dat de jaarrekening er beter uitziet. Deze onderzoeken zijn nog lang niet afgerond maar zullen te zijner tijd in proefschriften worden opgenomen.

Toekomstplannen

Het Limperg Instituut wil de komende jaren het onderwijsprogramma verder uitbreiden. Hiertoe zijn de volgende initiatieven in gang gezet:

- Versterking van het programma door het maken van meerjarige afspraken met de internationale docenten.
- Afspraken met de afzonderlijke faculteiten om alle aio's in accounting via het Limperg Instituut te leiden.
- Het openstellen van de vakken 'research in accounting information systems' en 'audit research' voor internationale studenten.
- Onderzoeken of de toegang tot onderzoeksdata kan worden vergroot, bijvoorbeeld door voor de deelnemende universiteiten een abonnement te nemen op wrd (Wharton).

FOTO: SIMONE VAN ES

Jan Bouwens: 'Wij richten ons op een onderwijsprogramma dat zonder het Limperg Instituut niet tot stand zou zijn gekomen.'

wijsprogramma dat zonder het Limperg Instituut niet tot stand zou zijn gekomen."

Zeer intensief

De studenten volgen onder de vlag van het Limperg Instituut een zeer intensief programma van bijna twee maanden. Bouwens: "Voor elk van de door ons gekozen thema's benaderen we telkens een internationale wetenschapper die absoluut een autoriteit is op zijn vakgebied. Voordat hij een week college komt geven, bereiden de studenten zich gedurende zes weken voor door de bestudering van zo'n zestig artikelen die betrekking hebben op het onderzoeksgebied van de internationale topdocent die we hebben ingehuurd. Ook schrijven de studenten commentaren op deze artikelen en moeten ze een eigen onderzoeksvoorstel inleveren."

Platform

Inmiddels draait het onderwijs- en onderzoeksprogramma twee jaar. Tom Groot en

Jan Bouwens zijn enthousiast over de resultaten. Toch is de optimale situatie volgens hen nog niet bereikt.

Groot: "We zijn gestart met volle collegezalen. Het aantal studenten neemt nu echter wat af. Maar volgens mij is Nederland groot genoeg om elk jaar twintig nieuwe onderzoekers af te kunnen leveren. Dat aantal halen we nog niet. Wat mij betreft is het uitbreiden van het aantal studenten de belangrijkste ambitie voor de komende jaren. Ook vind ik dat de research-faciliteiten moeten worden vergroot."

Blijft over de vraag hoe het staat met de tweede ambitie van het Limperg Instituut: het creëren van een platform waarop wetenschap en praktijk informatie kunnen uitwisselen. Tom Groot: "Hier zijn we tot nu toe nog onvoldoende in geslaagd. We moeten dat krachtiger stimuleren. Aan de andere kant moeten we ook realistisch zijn: wellicht bestaat er geen behoefte aan de instelling van zo'n platform." ■